

Постанова

вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

від 28 квітня 2020 р.

«Про підтвердження статусу «Національний»»

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинської Г.І., вчена рада університету відзначає, що наукова та освітня діяльність в університеті здійснювалась на рівні національних стандартів, за рівневою пріоритетною тематикою та у відповідності до критеріїв, що висуваються для ЗВО, яким надано статус «Національний».

Однією з основних складових функціонування університету є освітня діяльність. Вже три роки поспіль коливання чисельності здобувачів вищої освіти не перевищує 10% і, після незначного зменшення контингенту у 2018 р., простежується позитивна динаміка до його збільшення. За такої умови за показником кількості здобувачів вищої освіти державної форми навчання ТНПУ входить у діапазон 1000-2999 з ваговим коефіцієнтом 1,0, що відповідає збереженню базового фінансування вишу за загальним фондом на рівні минулого року (постанова КМУ №1146 від 24.12.2019) та не виповнює вимоги наступної кваліфікаційної категорії 3000-5999 здобувачів з ваговим коефіцієнтом 1,2 на 51 особу.

Упродовж 2019 року студенти вибороли 9 призових місць на Всеукраїнських олімпіадах (у 2017 – 9, у 2018 – 6), а також 9 студентів (у 2017 – 10, у 2018 – 5) стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України. Також низка студентів здобула призові місця у всеукраїнських та міжнародних змаганнях/конкурсах спортивного/мистецького профілів. У звітному році працівники університету захистили 4 докторських дисертації, 30 науково-педагогічних працівників здійснювали наукове керівництво (консультування) не менше п'ятьох здобувачів наукових ступенів, які захистилися в Україні (у 2017 -37, у 2018 - 12).

Протягом 2019 року працівники університету опублікували 90 (проти 57 у 2018 р., 54 у 2017 р.) публікацій у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз *Scopus* та *WoS*, що дало змогу піднятися в рейтингу ЗВО за показниками *Scopus* на п'ять позицій та посісти 52 місце з-поміж 177 університетів України і третю сходинку з-поміж педагогічних вишів. Усього в 2019 році наукові праці у базах *Scopus* та *WoS* одноосібно або у співавторстві опублікували 65 працівників університету із загальної кількості 442. Індекс Хірша ТНПУ за базою *Scopus* становить 18 (заг. кількість публікацій становить 363, з них у 2020 - 11), а за базою *Web of Science* $h=15$ (заг. кількість публікацій становить 347, з них у 2020 - 10).

У звітному році науковці університету як результат виконання наукової та науково-технічної діяльності оформили й отримали 3 патенти України на корисні моделі та 2 позитивних рішення на патенти на корисну модель, що на 30% менше, порівняно з попереднім до звітного року (у 2017 – 6, у 2018 - 4). Однак проблемним є не лише зменшення кількості об'єктів інтелектуальної власності, але й їх комерціалізація. Простежується негативна динаміка щодо надходжень коштів до спеціального фонду за кодом 2201040: у 2019 р. надійшло 248,9 грн у розрахунку на 1 НПП, тоді як у 2018 р. – 715,2 грн, а у 2017 р. – 601,9 грн. (середнє значення за останніх 3 роки – 522 грн.).

У 2019 році в університеті продовжено укладення договорів із зарубіжними закладами вищої освіти. В даний час діє 70 (у 2018 р. – 58) угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. Найбільш плідно науково-педагогічні кадри університету співпрацюють з інституціями Польщі. До основних напрямків співпраці можна віднести академічну мобільність, подвійне дипломування, організацію спільного експерименту. Цьогоріч ТНПУ, як партнерська організація, виграв проєкт ERASMUS+ (Л. Струганець, І. Задорожна), ERASMUS Mundus (Г. Фальфушинська), IREX (І. Задорожна та Н. Поплавська), Норвезької агенції забезпечення якості освіти (Н. Балик), Уряду Швеції в рамках проєкту «Посилене партнерство для сталого розвитку» (Н. Дробик), Університету Марамари (Туреччина, М. Сокол). Це розширює горизонти для реалізації принципів і засад академічної мобільності як студентства, так і науково-педагогічних працівників. У звітному році 30 студентів пройшли стажування на базі провідних закладів освіти Польщі, Німеччини та Туреччини, взяли участь у роботі комунікативних форумів.

Цьогоріч викладачі університету активно долучалися до участі у програмах міжнародних стажувань у закладах вищої освіти Польщі (Б. Буяк, О.Гиса), Німеччини (Г. Фальфушинська, В.Дребет), Китаю (Б.Буяк), Чехії (Г.Фальфушинська) та Туреччини (Р. Халіков, Е.Бистрицька). Низка викладачів університету пройшли курси підвищення рівня професійної компетентності у Вищій лінгвістичній школі м. Ченстохова (Польща) та отримали про це відповідні сертифікати (180 год, 3 місяці). Рівень проходження стажувань викладачами вже декілька років поспіль має позитивну динаміку і, в середньому, зростає на 50% щорічно.

Важливою складовою міжнародної діяльності університету є залучення іноземних громадян до отримання вищої освіти за обраним фахом у ТНПУ. Сьогодні в університеті навчаються 77 іноземних студентів та 23 аспіранти із країн світу (на противагу 107 іноземних студентів та 18 аспірантів у 2018/2019 н.р.). Відповідно до загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти 60 викладачів університету проти 442 (14%) володіють іноземними мовами і 24 викладачі за підтримки університету проходили курси англійської мови у звітному році.

Водночас у освітній та науковій діяльності ТНПУ маємо проблеми та недоліки, зокрема: низькі показники та недостатня організованість, формалізованість студентської наукової роботи; невелика кількість фундаментальних та прикладних досліджень, що мають національний та світовий рівень упровадження; низький рівень відповідності сучасним критеріям ефективності НПП, запропонованих МОН, зокрема: і) недостатній рівень публікаційної активності у виданнях, що індексуються у базах *Scopus* та *Web of Science*, особливо у співавторстві із зарубіжними вченими, ii) низька активність здобувачів вищої освіти щодо участі у Всеукраїнських предметних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, iii) недостатній рівень долучення до міжнародних наукових програм та організацій; iv) недостатня активність працівників університету щодо надання наукових послуг на госпдоговірній основі. Враховуючи сучасні вимоги, необхідно створювати освітнє середовище, орієнтоване на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, підтримувати формування наукових шкіл університету, стимулювати публікаційну активність працівників університету, активізувати проведення досліджень на базі ТНПУ, які мають інноваційний характер, ініціювати надання наукових послуг на госпдоговірній основі.

З огляду на зазначене, вчена рада **постановляє:**

Проведення наукової та освітньої діяльності в університеті вважати задовільним.

1. Ректорату:

- 1.1. Привести у відповідність до сучасних вимог положення про рейтингове оцінювання діяльності викладача, відповідно до критеріїв ефективності НПП запропонованих МОН та категорійних показників «Національного» університету *До 1 червня 2020 р.*
- 1.2. Знайти можливість преміювати НПП за публікації у виданнях, що індексуються в базах *Scopus* та *Web of Science* *До 1 вересня 2020 р.*
- 1.3. Стимулювати патентно-ліцензійну діяльність НПП університету. *До вересня 2020 р.*
- 1.4. Стимулювати підготовку студентів до Всеукраїнських конкурсів та олімпіад, які проводяться під патронатом МОН, спортивних та мистецьких конкурсів міжнародного рівня *Постійно*
- 1.5. Відповідно до посилення критеріїв ефективності НПП, запропонованих МОН, зобов'язати докторів наук/професорів/завідувачів кафедр до видання не менше двох статей, що індексуються у базах *Scopus* та *Web of Science*, упродовж трьох років, а доцентів – не менше однієї статті упродовж двох років *Постійно*

2. Науковому відділу:

- 2.1. Періодично проводити збір та вивчення інформації щодо світових та національних рейтингів ЗВО. Координувати дослідження наукових осередків та викладачів університету із аналогічними центрами та структурами НАН України, галузевих академій та інших університетів з метою реалізації взаємовигідної співпраці *Упродовж 2020 р.*
- 2.2. Провести серію тренінгів про правила публікування в періодичних виданнях, що входять до категорії А/Б та світових наукометричних баз даних *Scopus* та *Web of Science* *До 15 червня 2020 р.*
- 2.3. Створити реєстр освітньо-наукових проєктів, які подаються науковцями ТНПУ на національні та міжнародні конкурси та отримали фінансування від донорів *До 1 червня 2020 р.*
- 2.4. Розробити перелік освітньо-наукових платних послуг, які можуть надавати працівники університету з подальшим оприлюдненням його на сайті університету *До 1 червня 2020 р.*
- 2.5. Привести у відповідність інформацію щодо діяльності Ради молодих вчених та Студентського наукового товариства *До 1 червня 2020 р.*
- 2.6. Розробити календарний план заходів неформальної освіти на наступний навчальний рік *До 1 червня 2020 р.*
- 2.7. Перевірити достовірність даних викладачів, викладених у *ResearchID*, *ORCID*, а також їх лікування із профілями у *WoS* та *Scopus* *До 1 червня 2020 р.*

3. Відділу у справах молоді:

- 3.1. Організувати та проводити різноманітні заходи профорієнтаційного характеру з метою популяризації університету та залучення молоді Західного регіону до вступу в університет *Постійно*
- 3.2. Спільно з факультетами та центром доуніверситетської підготовки розробити серію тренінгів та відеолекцій для учнів старшої школи для підготовки до ЗНО з метою промоції університету та залучення школярів на навчання *До 1 вересня 2020 р.*

4. Деканам факультетів:

- 4.1. На засіданнях вчених рад факультетів розглянути питання щодо рівня виконання критеріїв ефективності НПП запропонованих МОН та категорійних показників «Національного» університету та запланувати заходи щодо підвищення їх результативності та ліквідації проблем і недоліків *До 25 червня 2020 р.*
- 4.2. Спільно з Студентським урядом, профспілковим комітетом студентів та науковим відділом підвищити активність студентства у сфері інноваційної діяльності шляхом організації і проведення відповідних заходів щодо інновацій, підприємництва та розвитку *soft skills* *Постійно*
- 4.3. Сприяти долученню студентів до участі у Всеукраїнських предметних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт *Постійно*
- 4.4. Організувати роботу студентських наукових гуртків на факультеті *До 1 вересня 2020 р.*

5. Завідувачам кафедр:

- 5.1. Спільно з керівниками НДІ та наукових центрів університету забезпечити збільшення обсягу позабюджетних коштів шляхом укладення госпдоговорів на проведення наукових досліджень та надання наукових послуг *Постійно*
- 5.2. Продовжити роботу щодо активізації публікаційної діяльності працівників у періодичних виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних *Упродовж 2020 р.*
- 5.3. Забезпечити проходження викладачами кафедри сертифікації на володіння англійською мовою задля подальшого залучення до освітнього процесу з іноземними студентами *Постійно*
- 5.4. Посилити підготовку викладачами кафедри здобувачів вищої освіти до участі у Всеукраїнських предметних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт *Постійно*
- 5.5. Подавати не менше двох наукових робіт здобувачів вищої освіти до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт *До 25 січня, щорічно*
- 5.6. Спільно з науковим відділом знайти можливість подачі матеріалів на оформлення прав інтелектуальної власності в кількості не менше однієї позиції щорічно *Постійно*

Контроль за виконанням постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинську Г.І.